

EU-milieuwetgeving: lidstaten moeten meer doen aan uitvoering en handhaving

De Europese Commissie heeft in januari maatregelen gepubliceerd om de naleving van de milieuwetgeving te verbeteren. Het actieplan is een handreiking aan de lidstaten. Juist daar schieten uitvoering en handhaving tekort. Een sprekend voorbeeld biedt de uitspraak over het laatste Europese oerbos, die het Hof van Justitie van de EU onlangs heeft gedaan in een zaak van de Europese Commissie tegen de Republiek Polen. Die was begonnen met kaalslag in het beschermde gebied.

Actieplan met 9 maatregelen

De milieunormen van de EU behoren tot de strengste ter wereld. Dat mag ook wel, want we staan voor diverse grote uitdagingen ... een mooi, opwekkend woord. Uitgangspunt van het beleid is dat milieubescherming en een sterke concurrentiepositie van de EU op de wereldmarkt samen kunnen gaan. Onder milieubescherming valt ook het in stand houden van de natuurlijke rijkdommen. De EU wil het uitsterven van soorten en het verdwijnen van habitats een halt toeroepen. In de loop der jaren is een heel netwerk ontstaan van beschermde gebieden, Natura 2000, naast een juridisch netwerk van regels en rechtspraak.

Binnen de Unie leeft het thema wel, volgens de Commissie: ze ontvangt per jaar zo'n 600 klachten van burgers. Het Europees Parlement ontvangt veel petitie over milieukwesties, denk maar aan de bijen en de neonicotinoiden. Aan de andere kant

neemt de milieucriminaliteit toe – ook een teken van leven.

Ondanks alle aandacht en inspanningen schiet de uitvoering van de milieuregeling in de lidstaten tekort. Om in samenwerking met de lidstaten te komen tot een

betere naleving, heeft de Commissie nu een actieplan gepresenteerd (COM(2018) 10)¹.

Als oorzaken voor de gebrekkige uitvoering noemt de Commissie onder meer de omvang en verscheidenheid van de Europese milieuregels en "het aantal en de variëteit aan actoren die vanwege uiteenlopende motieven de regels niet goed naleven" (Kamerstukken II, 2017-2018, 22 112, nr. 2491). Daartegenover staan zwakke mechanismen voor het waarborgen van naleving en van doeltreffende governance op nationaal, regionaal en lokaal niveau (zie kader op pag. 34).

Het is in principe de verantwoordelijkheid van de lidstaten om hierin verbetering te brengen, maar de Commissie wil hen hierbij actief ondersteunen, bijvoorbeeld door professionalisering, de uitwisseling van kennis en good practices en de ontwikkeling van richtsnoeren voor handhaving op het terrein van natuur- en afvalcriminaliteit en het borgen van naleving in het landelijk gebied.

Expertgroep IMPEL

Om de uitvoering van de maatregelen in goede banen te leiden is een expertgroep in het leven geroepen, bestaande uit vertegenwoordigers van de lidstaten en van Europese handhavingsnetwerken als IMPEL (Netwerk van de Europese Unie voor de uitvoering en handhaving van het milieurecht). Nederlandse leden van IMPEL zijn het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (I&W), vertegenwoordigd door de Inspectie Leefomgeving en Transport,

¹ Zie <http://eur-lex.europa.eu/legif/content/NL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52018DC0010&rid=1>

Onder milieubescherming valt ook het in stand houden van de natuurlijke rijkdommen (foto: N. Evertsen)

